

BISERICA și ȘCOLA.

Foiă bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;
și mai sus 5 fl v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacțiunii

„BISERICA și ȘCOLA.“

Êr banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

Nr. 3984.

Taturor pr. protopresviteri și inspectori școlari în diecesa Aradului.

Despre cărțile de școlă anunțăm, că Consistoriul, ascultând opiniunea comisiunii anchetare ce s'a emis din sinodul diecesan în cauza cărților de școlă, a primit și pentru anul școlariu ce vine 1895/96 lista cărților manuale de școlă de pre anul școlariu trecut 1894/5. Acea listă, din datul 9 august 1894 Nr. 3432 este cunoscută tuturor pt. învățători, că li s'a comunicat la timpul seu pre calea concerninților pt. protopresviteri și inspectori școlari.

Credem deci a fi de prisos repetirea listei. Folosim însă această ocasiune, a comunica observațiunile și esperiințele noastre relativ la procurarea și întrebuințarea de cărți și de recuise școlare și invităm organele noastre să nисуэască la îndreptarea relelor și la suplinirea defectelor.

Un defect constatat în multe școle, este că elevii nu se provéd de timpuriu și adecă îndată la începutul anului școlariu, cu recuisele și cărțile necesarie, că din localul școlariu lipsese machina de comput, și alte recuise, érá tabla négră de socotá e rósă de nu se mai pot exprime pre ea nescari cifre cu cretă etc. și așa învățământul nu póte înainta.

Ca se preintimpinăm această stagnare și pedecă, pt. DȚa vei dispune prin organele și corporațiunile submanuate, că încă acum în ferie, se se inzestrezze localele de învățământ cu recuisele necesarie, și se se procure cărțile de lipsă pentru școlari, ca astfel Duminecă în (20 August st. v.) 1. Septembre st. nou, an. cur. făcând invocarea Duhului sânt, se se póta începe numai decât învățământul.

Ce privese procurarea cărților, este detorința fie-cărui părinte a îngriji pentru fiul său; érá pre școlarii sermani are Comitetul parochial se-i provédă cu cărți și cu recuise. Durere însă, ce am constat anul decurs, că în unile comune mari, și de la Dumneđeu cu bună stare binecuvântate, școlarii abia

jumătate aveau cărți; — că nu se îngrigiseră nici părinții nici Comitetul parochial, érá învățătorul ste-tea așa đicend cu mânilé în sin, și nu șcia se-și ajute barem atáta, se făcă o arétare la Consistoriu.

Mai aducem câteva casuri de acestea, nu pentru înfruntarea unora, de óre-ce singuratecii vino-vați au fost trași la răspundere, despre cari ni s'a făcut aretare, ci le aducem și le spunem spre îndireptarea relelor până nu se respândesc mai tare. Așa e cazul cu tăblițele școlare. Socot unii învățători că în cutare clasă nu mai au lipsă de tăblițe. Li-am respuns acelora, și repetim acuma tuturoră, că fie-care elev de la înscrierea în școlă are lipsă de tăbliță prin tóte clasele, că este o îndemânare la tóte, precum la desemn și scriere, socotá și stilistică, și costă numai puțin cruceri; — din cari considerațiuni și mai departe avem se stăruim ca după eșirea din școlă încă, fie-care tiner se între cu tăblița în lucrul seu și peste tot în economia casei sale. Se-i facem dragă tăblița, și se-l legăm de ea pre vieță!

Mai stranie ni se par casurile, cari se referese la întrebuințarea cărților și recuiselelor, ce le-au procurat Comitetul parochial. Comitetul crede că el a procurat pentru școlă, și așa însămnă și pre obiect cumcă „e cartea școlii din N.“ séu „tăblița e a școlii din N.“ érá apoi învățătorul capétă îndrumare de la comitet, a îngriji de cărți și de recuise, ca de ale școlei, ca pruncii se nu le strice, ci școlă se le aibă și mai departe, că nu se pot cumpera în tot anul! Ba s'au găsit învățători, ales dintre cei provisorii, cari adoptând asemenea vederi dela Comitetul parochial, au închis în sicrinele școlare tóte obiectele, cărți, tăblițe până și cerusă și cretă, dispunend, ca școlarii se le capete numai în școlă și numai pre timpul prelegerii. Acesta e un réu, ce trebuie dired.

Cartea séu tăblița nu este a școlii, ci a elevului. Comitetul nu le-a potut procura pentru școlă, carea nu învăță, ci pentru elevul cel sërman din

școlă, carele vrea se învețe Onoratele comitete să dăruască sermanilor, dar să fie darul înțelept, întreg și creștinesc : Ce s'a donat școlarilor, rămână proprietatea lor !

Faceți, ca școlarii cei sërmani, se potă deveni și dênșii stêpâni pe o mică și modestă avere : pe tașca lor cea cu manualele de școlă ! Vor învăța și în școlă și pre acasă, pretotindenia și în tótă óra, cum îi trage inima ; érá dacă se strică cărți și tăblițe, este bună dovédă că le-au întrebuintat, au învățat și deci fac progres, și pentru aceea cu bucuriă se li cumpărăm altele nóue, tot spre scopul de mai nainte.

P. T. protopresviteri și înșpectori școlari sunt poftiți a distribui fie-cărui oficiu parochial, câte un esemplariu din acest cerculariu pentru a indeplini însărcinările aparținătoare competenței lor și totodată a-l comunica și cu învățătorii din parochiă, éráși pentru a indeplini cele aparținătoare competenței acestora.

Arad, din ședința consistorială de la 6/18 Iuliu 1895.

Ioan Meșianu, m. p.

Episcopul Aradului.

Școlile noastre confessionale în situațiunea actuală a bisericii.

II.

Este o însușire propriă naturii omenesci, ca timerii să învețe dela bătrâni, și prin școlă bătrânilor să-și însușescă cunoscințele și esperiențele de veacuri ale omenimei. Acéstă însușire a omului contribue în prima liniă la progres. Ea este cimentul, carele légă presintele cu trecutul, pentru ca amêndouă : presintele și trecutul să dea o direcțiune mai nimerită viitoriului. Merită tótă atențiunea atât din punct de vedere psihic, cât și din punctul de vedere al propășirii neamului omenesc acéstă însușire a omului. Chiar pentru acéstă amintim, că ea are și o scădere foarte însemnată, și anume, că : învățând cineva dela alții de odată cu lucrurile bune, cari le găsesce la dênșii, este espus a-și însuși și ideile lor greșite și chiar obiceiuri stângace.

Și cu puțință este, seau cel puțin ne temem, ca nu cumva să-și strêcurat în școlă noastră confessională, și potă că chiar și în societatea noastră idei greșite, idei streine de desvoltarea istorică a neamului nostru.

Ca să-ne lămurim, și să-ne marcăm punctul de mâncare pentru o nimerită judecată obiectivă în acéstă cestiuine, credem, că bine este să-ne improspetăm trecutul nostru. Facênd acéstă constatăm, că în momentul, când coloniile vechii Rome au descălecat pre pământul și în țerile locuite astăzi de români au adus cu sine aici cultura Romei vechi, — cultură, prin carea s'a guvernât, și s'a apêrat poporul nostru în timpuri grele, în timpuri de restriște. Tóte rezultatele culturii lumii antice s'au susținut și

s'au conservat de poporul nostru prin tradițiune în datinele și obiceiurile religiöse și naționale. Prin urmare, ori între ce împrejurări a trăit poporul român în trecut, el a avut, și și-a păstrat cu un puternic conservativism cultura sa propriă religiösă și națională. În acéstă cultură antică aflăm o proprietate caracteristică foarte însemnată : ținerea morțișe la religiunea și biserica strămoșescă. Acéstă însușire a dat impulsul în tóte timpurile tuturor acțiunilor poporului nostru. Ér când la începutul veacului present am început și noi românii să învățăm mai cu deadinsul carte, — bătrânii nostri au fost cu multă grije, ca cartea ce se predă în școle, și întră în mâna poporului, să fiă eminentemente religiösă, și adecă în deplină conformitate cu desvoltarea noastră istorică urmărită cu rigóre în tóte timpurile.

Școlile noastre confessionale, precum înțelegem noi lucrul, sunt o continuare, seau mai bine đis o încorporare, seau inactivare a direcțiunei religiöse urmărite prin bătrâni în desvoltarea poporului nostru. Stând astfelu lucrul este natural, că spiritul dominant în școlile noastre confessionale potă să fiă numai unul : desvoltarea și întărirea sêmțului de pietate creștinescă al generațiunilor viitoare. Școlă noastră confessională de ori că categoriă trebuie să mêrgă mână în mână cu biserica, și nu se potă, nu-i este permis să-și abată nici pre un moment dela scopurile mari, cari le urmărim prin biserica noastră națională.

Când constatăm acéstă, nu ne este iertat pre de altă parte să perdem din vedere, că sistemul de învățământ al școlii moderne, adoptat în mare parte și de noi, s'a plămădit și desvoltat în apusul Europei într'un timp, când în apus devenise destul de puternică chiar între ómenii de școlă ura în contra bisericii apusene, și o tendință, după noi neiertată, de a emancipa școlă de sub influința bisericii. Acéstă tendință negreșit s'a alimentat și prin scrierile de valóre, din cari am învățat și noi carte pedagogică. Acéstă tendință dominéză cu mici excepțiuni în școlă întreg apusul Europei. Actualul împêrat germân s'a convins din consecințele și ródele produse de acéstă tendință, că ea nu este bună, și nu potă duce la bine. De aceea prin un proiect de lege substernut înainte cu trei ani corpurilor legiuitoare ale Germaniei s'a încercat a reda bisericii influința, carea îi compete în afacerile de învățământ. Tendința, de carea vorbim înse, fiind mult mai puternică în Germania, acel proiect de lege a trebuit să fiă retras, și școlă a rămas tot în stadiul de mai nainte.

Din acéstă tendință, după noi nefericită a provenit de sigur fără voia noastră, ca să auzim, și chiar să sêmțim din când în când și la noi între unii ómeni de școlă un felu de rēcélă, ca să nu-i đicem pornire de a nu pune destul pond pre influința, ce-i compete bisericii și organelor ei în cestiuinele de școlă și de învățământ.

Rēcéla, de carea vorbim, ar fi pentru poporul nostru, dacă s'ar lăți, seau dacă nu s'ar suprima din

germine un adevărat venin. Ță pentru ce : Este lucru frumos, și lucru creștinesc, că fie-care om să țină cât mai mult la numele familiei și neamului său precum și la tradițiunile, la datinele și obiceiurile bune rămase din bătrâni, pentru că cine nu iubescce ceea ce este al său, nu se poate însufleți nici de ceea ce este strein, și devine un om, carele pre încetul își perde rostul, devine cu totul necapace de a-se mai însufleți de vre un ideal, ăr omul fără ideale este un om fără de valoare atât pentru sine, cât și pentru societatea omenescă în genere. Apoi tendința, de carea vorbim, la noi nu a avut și nu are nici o rațiune, nici un motiv. Noi am trăit, și ne-am desvoltat ca popor mână în mână cu desvoltarea istorică a bisericii. Tăria și puterea bisericii a format, și constituit totdeuna tăria și puterea poporului nostru.

Purcedând de aici constatăm, că este bine, este neapărat de lipsă, ca se studiăm toate produsele literaturii pedagogice apusene, dar să-le naturalisăm cu privire la referințele noastre, și când le punem în aplicare, să ținem cont în prima liniă și preste tot de trebuințele și de desvoltarea istorică a poporului nostru. Ni-o impune această îngrijire și prevedere iubirea de noi înșine, iubirea de biserică și de poporul nostru. Acesta iubire este astăzi pentru noi cestiune de viață. Și când biserica noastră chemată este astăzi, ca să lupte cu multă putere, cu totă puterea, de carea dispune, în contra unei mari mulțimi de curente greșite, — negreșit, că școlele noastre confessionale, mici și mari, își vor da totă silința, și se vor pune cu totă puterea în serviciul bisericii și poporului. Poporul nostru mai mult, decât ori care popor din Europa este mândru de religiunea și biserica sa ; și deci spiritul dominant în școlele noastre confessionale poate să fiă numai unul : spiritul religiunii și al bisericii Domnului.

Astăzi întrégă lumea este stăpănită în măsură mai mare, seau mai mică de materialism. Biserica Domnului este chemată a combate acest nefast spirit și a deprinde pre credincioși a privi toate lucrurile în adevărata lor lumină ; ăr școlele confessionale au chemarea a planta această direcțiune în generațiunile viitoare ; — cu scop ca să putem înfrunta tot cu mai multă putere în viitoriu direcțiunile și curentele contrare religiunii și bisericii.

Predică*)

la sărbătorea s-șilor apostoli : Petru și Pavel.

„Tu ești Christos, Fiul lui Dumnezeu celnî vin. Mat. 16, 16.

Iubișilor Creștini !

Domnul nostru Isus Christos a dovedit din des-tul apostolilor săi prin fapte și cuvinte, că El este Fiul lui Ddău în adevăratul înșeles al cuvântului.

Se cuvinea dar, ca apostolii săi se și mărturisescă acesta credință viuă în inima lor, publice și cu graiu viu.

Drept-aceea a întrebat Isus pre înveșăceii săi, dicând : „Cine dic ămenii, că sum eu, Fiul omului ? Iar ei au dăis : „Unii dic, că esti Ioan Botezătoriu, ăr alții Ilie, ăr alții Ieremiă, sau unul din proroci“¹⁾ „Dară voi, cine-mi diceți, că sum ? întrăbă Iisus ; și voi cugetați ca poporul de rënd ? ăr Petru grăbit ia cuvântul în numele tuturor apostolilor și dice : „Nu, tu ești mai mult ca Ioan, mai mult ca Ilie, ori Ieremiă, mai mult ca ori-care pro-roc. Tu ești Christos, pre carele Ddău te-a ales, sfinșit și uns pentru măntuirea noastră, tu ești mai pre sus de toți prorocii iubit, și Fiul lui Ddău celui viu.“

Petru a rostit aceste cuvinte forțe înfocat și cu mare zel, voind a arăta alipirea sa neschimbată cătră Dl. nostru Isus Christos. Dar ăre rămas-a el statornic pe lângă această credință până în sfărșit ? O nu iubișilor Creștini. Tocmai apostolul acesta, carele era primul de a atribui lui Christos mai mult, ca unui profet, care l'a numit Fiul al lui Ddău și Măntuitoriu, cu puțin mai târziu tot acela a fost iarăși primul de a se lăpăda și nega pre Christos.

Mare a fost credința și alipirea lui Petru, când a cunoscut pre Christos, dar n'a fost statornică ; adăncă a fost căderea lui, când s'a lăpădat de Christos, dar n'a fost durabilă ; alipirea și credința lui Petru nu s'a estins într'atâta, ca să-l potă reșinē dela cădere, dar căderea i-a servit lui spre a-i deștepta o nouă, dar statornică alipire și credință.

Credința și alipirea de a iubi pre Ddău și pre Christos, de a trăi și a duce o viață piăsă și virtuoasă, este aceea alipire și credință ulterioară a lui Petru, pentru care sfânta noastră biserică sərbăză adămintirea morșii acestui apostol, ca a unui conducătoriu și model pentru viața și fericirea noastră temporală și vecinică.

Mi-am propus a vē arăta, iubișilor creștini, că un fel de credință ca a lui Petru nainte de căderea sa și la ămenii cei înșelepti și bine cugetători produce lipsă și scădere, până când felul credinței lui Petru după căderea sa produce însușiri bune și roduri folositoare în viața noastră. Până ce voi vorbi deci despre acestea, vē rog să fiți cu luare aminte !

În s-ta scriptură pretutindenea, unde numai cetim despre ap. Petru, arată el o deosebită credință, alipire și venerațiune cătră Dl nostru Isus Chr., la totă ocașiunea doresce el a se distinge și a fi preferit față de cei lalți apostoli.

Pe mare, unde Isus promite înveșăceilor săi un pescuit minunat și bogat, erau mai mulți apostoli la olaltă ; dar nici pe unul nu l'a mișcat într'atâta acest pescuit, ca pre Petru. El este cel dintăiu, carele strigă : „Dăme, dute dela mine tu ești sfânt și făcătoriu de minuni ; eu sum păsător.“

*) Întărziată din lipsa de spațiu. Red.

1) Mat. 16, 13, 14, 15.

Altă dată umbla Isus pe mare pe de-asupra apei noaptea și nu departe de corabia învățăcelilor săi. Acestia de abia-l recunoscuseră și Petru și voese să fie cel dintâiu la Is. Chr., și-i strigă, grăind : „Dómne, tu esti ? lasă-me să merg la tine pe de asupra apei !“

Arătându-se Isus pe muntele Tavorului împreună cu Moisi și Ilie luminat și prea mărit, Petru într'atâta se bucură, încât dorește ca Isus să rămână pururea în acea stare și în acel loc, grăindu-i : „Dómne, dacă voesci, vom face aci trei colibi : una ție, una lui Moisi și una lui Ilie“.

Mântuitoriul predicând patimele și mórtea sa viitoare, Petru este primul, carele nu voesce, ca Chr. să pătímescă. „Să te ferescă Ddēu — ție el — ca acestea să nu ți-se întempele.“

Asemenea stimă și iubire a arătat Petru și cu ocaziunea cinei ce de taină, când Isus, pentru a se arăta model de umilință, a spălat picioarele învățăcelilor săi. Petru n'a voit, ca Isus să-i spele picioarele lui, dejosându-se ; dar vădend, că săvârșirea acelui act est espresa voință a Mântuitoriului, și capul și la întins, ca să il spele, nevoind a se opune voinței Invățatoriului său.

Și în fine un zel de alipire și iubire a arătat Petru față de Chr., când a đis, că de s'ar lăpăda toți de Mântuitoriul în timpul suferințelor, el nu se va lăpăda, ci va fi gata să-i urmeze chiar în temniță și la mórte. Voiud el a dovedi acestea, când au venit dușmanii, să prindă pre Isus, Petru scóte sabia și cu periclitarea vieții sale voesce a scăpa pre Invățatoriul său.

După tóte acestea, iubiților creștini, cine-ar mai poté crede, că Petru totuș, să devină necredincios față de Mântuitoriul Chr. ? Nime. Nici un om pre pământ nu l'ar poté suspiciona cu acésta, dacă nu ni s'ar spune destul de clar în sta evangeliă, că Petru, da a devenit necredincios, căci întrebat fiind el de o servitoare, că și el apărține învățăcelilor lui Chr., celui prins, Petru sub jurământ negă de 3 ori, că nu-l cunósce.

Cu acel jurământ prin care Petru se lapădă și negă pre Chr., a arătat el în realitate contrariul la cele ce le-a đis și făcut pentru Domnul mai înainte. De aici vedem nestatornicia omenescă.

Petru ca mulți ómeni avea o fire grăbită, un temperament sanquinic. O întemplare străordinară il mișca pre el mai mult, ca pre alții. Inima-i palpita, sângele-i circula mai înfocat, ca la alții. Din cauza acésta, înțelepciunea și influința învățăturilor lui Chr., puterea și energia în faptele sale, sănțenia vieții, privirea plăcută și afabilitatea persónei lui Chr. făceau asupra lui Petru o impresiune nespūsă. Dar precum primea acea impresiune de iute, tocmai așa se și frângea ; așa și dispărea.

Credința lui era ca apele produse de o tempestate, cari repede vin, dar repede și se duc, ér nu ca fântânile, văile și riurile, cari i-și au isvorul

în pământ, ce nu sécă nici când, ci curg în continuu. Isvorul credinței lui i-și avea locul în eventualități, întemplări și impresiuni esterne, ér nu în inima și internul seu, în propusul resolut al modului său de gândire și acțiune continuă.

Tocmai așa stăm și noi, iubiților creștini, cu credința și alipirea noastră cătră Christos și biserica sa, ca și ap. Petru înainte de căderea sa. Căci și noi, când suntem în biserică și auđind rugăciunile și cântările înălțătore, primim o impresiune bună, când apoi ne supunem la moment cu smerenie voinței lui Dumneđeu și simțim o iubire adevărată cătră deaprópele nostru. Săvârșindu-se însă servițiul dumneđesc și eșind din biserică, trece și impresiunea primită, dispăre mișcarea internă ducend cu sine cugetele bune și iubirea noastră cătră Dumneđeu și deaprópele. Când suntem morboși, sau în periclu cu inimă înfrântă esclămăm : „Dómne, numai de astădată dacă ne-ai mântui, în viitoriu ți-am fi cei mai credinciosi fii ai Tėi.“ Dar durere ! Morbul, periclu dacă au trecut, trece și propusul nostru și noi rămănem éraš aceiași, cari am fost mai nainte, căci credința noastră nu provine din internul și inima noastră curată, ci dintr'o impresiune esternă, bună sau rea.

Cum să fie deci credința noastră alcătuită, ca ea să fie durabilă, continuă și statornică ? Aceea să fie ca și credința lui Petru după ce s'a ridicat din căderea sa. Petru de abia căđuse a și plâns amar ; de óre-ce atunci a văđut el adâncimea, în care zăcea. Atunci a simțit el slăbiciunea, care l'a lăsat să cadă, atunci văđuse el, cât de mici sunt puterile sale, pe cari le-a cređut mai nainte atât de mari ; atunci a cuprins el cu mintea sa cuvintele Mântuitoriului, pe cari mai nainte nu le băgase în sémă : „Priveghiați și ve rugați ca să nu cădeți în ispită.“

Credința noastră să fie așadară tréză și durabilă, ér nu numai momentană. Nu ca un foc de paie, ci ca un foc, ce în continuu arde. Și apostolul Petru cu o credință durabilă și-a început opera cea mare de a vesti cuvântul lui Dumneđeu. Nime și nimic nu l'a mai putut abate acum dela propusul său firm. Nime și nime nu l'a mai putut împedea în acțiunea sa de a predica evangeliia Domnului, deși cu periclitarea vieții sale a trebuit să se lupte contra dușmanilor religiunei lui Chr. aruncat fiind în temnițe, strâns în lanțuri și în fine restignit pre cruce cu capul în jos, conform dorinței sale, neținendu-se vrednic, să móră ca Mântuitoriul. Acela, carele mai înainte tremura naintea unei servitoare mai târđiu nu s'a îngrozit de nici o putere lumescă, ci cu barbăție și-a oferit corpul său tiranilor călăi, dându-și sângele și vieța pentru dumneđescul său Invățatoriul. Cu asemenea mórte a fost silit să móră și apostolul Pavel. Acesta la început era dușmanul cel mai înverșunat al lui Chr. și asupritoriul cel mai mare al creștinilor. Dar întors fiind printr'o minune extraordinară la creștinism arătându-i-se Domnul din

Ceriu s'a botezat și de aici începând deveni ap. Pavel lăptoriul cel mai mare al creștinismului din care cauză și el ca ap. Petru fu aruncat în temniță și în urmă decapitat pentru religiunea creștină și credința sa tare și neclătită în Christos.

Așa se recere, iubiților creștini, să fie credința noastră de tare și neclătită, precum a fost credința apostolului Petru după cădere și a lui Pavel după întorcerea sa la creștinism. Rezoluțiunea firmă să fie baza credinței noastre. Căci nimic nu ajung propunerile noastre, dacă în faptă nu le executăm și în timpul ispitelor ne abatem dela ele.

Pentru aceea în orele ispitei, când suferim și luptăm, când învingem greutățile și eșim triumfători asupra pasiunilor noastre trebuie să se arate la noi mai tare credința adevărat creștinescă căci numai așa va apărea practicarea și împlinirea dătorințelor noastre creștinesci de virtute și merit înaintea lui Dumnezeu și numai așa vom pute conta la ajutorul, respalata cerescă și fericirea vecinică. Amin.

Buteni, la 29 Iunie 1895.

Iuliu Bodea,
diacon, catichet.

D I V E R S E.

* *Bibliografie.* A apărut a XXXI programă a gimnasiului mare public român gr. or. din Brașov a școlii comerciale și reale și a școlilor primare împreunate cu gimnasiul pe anul școl. 1894—1895 publicată de Virgil Onițiu directorul școlilor medii. — În partea I se cuprind rezultatele conferințelor pedagogice ținute de corpul profesoral. În partea II urmează datele școlare din care extragem următoarele: La gimnasiu au funcționat 12 profesori la școlă reală și comercială 11. Elevi au fost imatriculați la gimnasiu 325, la reale 148, la comerciale 88, la școlile primare 728. Suma totală 1289. Față de anul trecut școlastic se arată o creștere de 69 școlari. Anul viitor școlar se va începe la 1 Septembrie st. v.

* *„Lumina,”* diar didactic-bis. pentru d'a fi transformat în diar politic-bis. — după cum ne roagă d-nul Voinea a anunța — deocamdată a încetat de a mai apăre pe timp nehotărit.

C o n c u r s e.

Nr. 4041.

Să escrie prin acésta concurs la stipendie din fundațiunea „Teodor Pap” pre anul școlariu 1895/6 cari sunt: a) pentru școli elementare câte de 50 fl.; b) pentru gimnasiu inferior și institute militare inferioare câte 120 fl.; c) pentru gimnasiu superior 150 fl.; d) pentru școli de industrie și de comericiu 180 fl.; e) pentru academiă séu universitate în provincie 250 fl., éra în capitală séu străinatate 300 fl. Îndreptățiți la stipendie sunt: a) némurile testatorului și descendenții din familia Dr. At. Marian Marianescu și Ioan Nădelcu avocat; b) tinerii rom. ort. din Giula și descendenții din familia N. Prostean avocat, și c) toți tinerii rămâni ort. din diecesa Aradului.

Aceia cari în anul trecut școlar au avut stipendie din acésta fundațiune, au să dovedescă cu testimonii școlare, ca se le substernă la Consistoriu până la 1. Sept. c. că au obținut calcule bune și atestat, că sunt încă tot pauperi.

Pentru stipendii noué, recursese să se trimită la Consistoriul subscris până în 1. Sept. c. fiecare recurente cu petițiune separată, ajustată cu a) carte de botez, b) consăngenii au să dovedescă consăngenitatea cu atestat de oficiul parochial, c) testimoniu școl. ultim, și d) atestat de paupertate.

Arad, 10/22. Iuliu 1895.

Ioan Meșianu, m. p.
Episcopul Aradului.

Nr. 4051.

Sé publică concurs la un stipendiu din fundațiunea „Faur” de 120 fl. anual. Competinții vor produce: a) carte de botez că sunt români ort.; b) certificat de sărăcie; c) testimoniu cu calcul eminent despre progresul din an. tr. și d) certificat despre starea sanitară și portarea morală, vor studia la gimnasiu, academiă, universitate, școli reali superioare, politecnică, pedagogiă séu teologie. Sé preferesc recurentii din familia Faur respective Poyariu. — Recursese astfelu ajustate să se substernă la Ven. Consistoriu rom. ort. în Orade, până la 25 Aug. c. Arad, 10/22. Iuliu 1295.

Ioan Meșianu, m. p.
Episcopul Aradului.

Pentru deplinirea definitivă a stațiunei învățătorești dela școlă a două din comuna Nădab, sé escrie concurs cu termin de alegere pe 27 August v. c.

Emolumintele sunt: a) în bani gata 250 fl. — b) 6 jughere de pământ arături (8560 stângini □) computat în calcul de mijloc 50 fl. — c) 6 stângini de lemne, din care să va încălzi și sala de învățământ. — d) pentru conferințe 10 fl. — e) încălțitul și curățirea școlii 10 fl. f) scripturistica 10 fl. — g) Dela înmormentări unde va fi poftit 50 cr. — h) quartir cu toate apartinențele.

Recurentii au sé-și trimită recursese lor ajustate cu testimoniu de calificatiune (și limba magiară), adresate comitetului parochial din Nădab, — la P. On Oficiu protopresbiteral în Chișineu (Kisjenő) până la terminul de mai sus; ér până la alegere a sé presenta în st. biserică dir Nădab în cutare Duminecă ori sərbătore, pentru a-și aréta desteritatea în cant și tipic.

Din ședința comitetului parochial gr. or. român ținută în Nădab, la 29 Iunie v. 1895.

Georgiu, Crainic, m. p. *Laurențiu Toader, m. p.*
preș. com. par. not. com. par.

În conțelegere cu: Dr. I. TRAILESCU, m. p. ppresbiter, inșpector de școlé.

Pentru deplinirea stațiunei vacante învățătorești din comuna Petirși, protopresbiteratul Lipovei, sé escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în fôia „Biserica și Școlă”.

Emolumentele împreunate cu acésta stațiune sunt următoarele: 1) În bani gata 250 fl. v. a.; 2) Pentru scripturistica 5 fl. 3) Pentru conferințe 5 fl. 4) O livadă de 2 jugere fênaț. 5) 4 stângini de lemne, din care are a-sé încălzi și sala de învățământ. 6) Cortel liber cu grădină de legumi și un tachiu (estravilan).

Sé pune în prospect și sé speréză încă un ajutor până la 50 fl. din partea Ven. Consistoriu, ori a statului, pentru completarea salariului învățătoreșc, la suma recerută prin lege.

Recurentii, cari doresc a ocupa acest post, sunt avisați, ca recursese lor instruite conform dispușețiunilor legali în valóre — și adresate comitetului parochial din Petirși sé-le subscernă P. T. Dlui Voicu Hamsea protopresbiter și inșpect. școl. în Lipova (B.-Lippa) până la terminul sus indicat; — precum și a sé presenta în

vre-o Duminecă ori sârbătoare la sfta biserică din Pétirși, spre a-și arêta desteritatea în cele rituale, și-a sê face cunoscut poporului.

Pétirși, la 25 Iunie v. 1895.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: VOICU HAMSEA, m. p. protopop și inspector școlar.

—□—

Pentru ocuparea postului de învățătore la școla de fete din Curtacheriu, (inspectoratul Șiriei, comit. Arad) sê escrie concurs cu termin de alegere pe **20 August (1 Sept.) c.**

Emolumintele sunt: a) în bani gata 250 fl.; b) 3 stângini lemne 30 fl.; c) 2 jugere pământ arător 25 fl.; d) pentru conferințe 8 fl.; e) scripturistică 5 fl.; f) cuarțir liber cu grădină de legumi. — De curatorat și încăldirea școlei sê va îngriji comuna bisericescă.

Dela recurente sê poftesce că barem încâtva sê fie cântărețe, afară de aceea au a sê presenta în sfta biserică din Curtacheriu în vre-o Duminecă sêu sârbătore.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. organic, adresate comitetului parochial din Curtacheriu, sê se trimittă subșcrișului protopresbiter în Șiria (Világos) până în 17/29 August c. esclusive, căci cele întrate mai târziu nu sê vor lua în considerare.

Curtacheriu, în 2/14 Iuliu 1895.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: GIORGIU POPOVICI, m. p. protopresbiter, inspector școlar.

—□—

Pentru stațiunea învățătorească **Mezieș** cu filia **Talpe-Teléc**, devenittă vacantă prin pensionarea învățătorului Nicolau Ciaviciu, sê escrie concurs cu termin de alegere pe **6 August v. c.**

Emolumintele legate de acest post sunt: a) În bani numărari 155 fl.; b) din 14 cubule bucate 70 fl.; c) din 7 stângini lemne 42 fl.; d) din 70 porțiuni de fên 21 fl.; e) din 1 cubul de fasole 6 fl.; f) din pământ de 8 cubule 32 fl.; g) din 70 de fuióre 7 fl. — Suma 353 fl. — și locuință liberă cu două chilii, culină, cameră, etc. cu una grădină de un cubul.

Doritorii de a ocupa acêștă stațiune sunt avisați, ca cel puțin sê posêdă trei clase gimnasiale, și recoursele lor ajustate conform Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879. adresate comitetului parochial din Mezieș, sunt a sê trimittă subșcrișului protopresbiter în Robogány, până inclusive la 4 Aug. c. v. avênd recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătore a sê presenta în biserică gr. or. din Mezieș spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipicul bisericeii, observându-sê că alegândul învățătoriu este deobligat a conduce și cantoratul — carele este înbinat cu postul învățătoreșc.

Dat din ședința comitetului parochial ținută în Mezieș, la 29 Iunie 1895.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: ELIA MOGA, m. p. protopresbiter, inspector școlar.

—□—

Pe basa decisului com. par. gr. or. din comuna **O-Homorog**, inspectoratul Tincei de datul 2/14 Iuliu c. sê escrie concurs pe stațiunea învățătorească de acolo cu termin de alegere pe ziua de **6/18 August c.** pe lângă următorele emoluminte:

1) În bani gata solvinđi în rate lunari 350 fl.; 2) pentru conferință și scripturistică 6 fl.; 3) stole cantorali computeate în 40 fl.; 4) cuarțir liber și grădină de 1 vică, estravilan.

Doritorii de a ocupa acêștă stațiune au a-și înainta recoursele la subșcrișul în Tulca (Tulka) p. u. N.-Szalonta com. Bihor, ajustate pe lângă testimoniu de cualifica-

țiune învățătorească și cu atestat de conduită și portare-morală.

Până la alegere recurenții vor avea a sê presenta în vre-o Duminecă sêu sârbătore la biserică spre a-și arêta desteritatea în cântări și tipic.

Tulca, la 8/20 Iuliu 1895.

Nestor Porumb, m. p.

adm. protopopesc.

—□—

Pe baza decisului Venerabilului Consistoriu rom. gr. or. din Oradea-mare de datul 19 Iunie (1 Iuliu) c. Nr. 928/120 școl. sê escrie concurs pentru îndeplinirea stațiunei învățătoreșci din comuna **Micherechiu**, (Méhkerék) în inspectoratul Tincei, cu termin de alegere pe ziua de **10/22 August c.** pe lângă următorele emoluminte:

1) În bani gata 135 fl.; 2) în naturale 18 cubule grâu amestecat; 3) tot naturale 10 cubule de orz ori cucuruz; 4) pentru lemne din care sê va încăldi și școla 42 fl.; 5) 8¹⁰⁹⁸/₁₆₀₀ jugere pământ estravilan; 6) cuarțir liber cu grădină.

Doritorii de a ocupa acêștă stațiune au a-și înainta recoursele la subșcrișul în Tulca (Tulka) p. u. N.-Szalonta comitatul Bihor, ajustate pe lângă testimoniu de cualificațiune învățătorească și cu testimoniu de 4 clase gimnasiale, atestat de conduită și portare morală; cei cari vor produce atestat că șciu conduce cor vocal vor fi preferiți.

Până la alegere recurenții vor avea a sê presenta în vre-o Duminecă sêu sârbătore la biserică spre a-și arêta desteritatea în cântări și tipic.

Tulca, la 8/20 Iuliu 1895.

Nestor Porumb, m. p.

adm. protopopesc.

—□—

Pe stațiunea învățătorească dela școla gr. or. română din **Varviz**, inspectoratul Orăđii-mari sê escrie concurs cu termin de alegere pe **21. August v.**

Emolumintele sunt: În bani numărari 300 fl., afară de acêșta cortel cu grădină de legumi, precum și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII din 1879 adresate comitetului parochial din Varviz, sê se trimittă subșcrișului în Oradea-mare până inclusive 18 August c. avênd recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătore a sê presenta în biserică din loc, spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALĂ, m. p. prot. și insp. școl.

—□—

Pe stațiunea învățătorească dela școla gr. or. română din **Pausia**, inspectoratul Orăđii-mari, sê escrie concurs cu termin de alegere pe **23. August v. c.**

Emolumintele sunt: În bani numărari 300 fl. afară de acêșta cortel cu grădină de legumi precum și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII din 1879 adresate comitetului parochial din Pausia, sê se trimittă subșcrișului în Oradea-mare până inclusive 20 August v. c. avênd recurenții în vre-o Duminecă, ori sârbătore, a sê presenta în biserică din loc, spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALA, m. p. prot. și insp. școl.

—□—

Pe stațiunea învățătorească dela școla gr. or. română din **Sulug**, inspectoratul Orăđii-mari, sê escrie concurs cu termin de alegere pe **20 August c.**

Emolumintele sunt: În bani numărari 300 fl., afară de acêșta cortel cu grădină de legumi, precum și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879, adresate comitetului parochial din Suiug, se se trimită subscrisului în Oradea-mare până inclusive 17 August v. c., având recurenții în vre-o Duminecă, ori sârbătore a se presenta în biserica din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu TOMA PACALA, m. p. prot. și înșp. școl.

—□—

Pe stațiunea învățătorească dela școla gr. or. românoă din Soldobagiu, inspectoratul Orăđii-mari, se escrie concurs cu termin de alegere pe **20 August v. c.**

Emolumintele sunt: În bani numărari 300 fl.; pentru conferință 6 fl.; afară de acestea cortel cu grădină de legumi, precum și stolele cantonale dela funcțiunile obveninde.

Recursele ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6. art. XVIII. din 1879, adresate comitetului parochial din Soldobagiu, se se trimită subscrisului în Oradea-mare până inclusive 17 August v. c., având recurenții în vre-o Duminecă, ori sârbătore a se presenta în biserica din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: TOMA PACALĂ, m. p. prot. și înșp. școl.

—□—

Pentru distribuirea alor două, eventual trei stipendii de câte 200 fl. din fundațiunea „Elena Ghiba-Birta“, se escrie concurs până în **5/17 Agust c.**

În sensul testamentului, la aceste stipendii au dreptul a recurge numai tineri cari studiază cu succes bun la vre-o școlă publică și sunt de religiunea gr. or. și de naționalitate română sau grăcă, din comitatele: Arad, Bihor, Bichiș și Cianad, și ai căror părinți n'ar fi în stare a-i susține la studii.

Rudenile fericitei fundătore vor avé preferință.

Recurenții au a-și înainta petițiunile lor, subscrisului comitet, provăđute cu recerutele dovedi, până la terminul mai sus arătat.

Arad, 5/17 Iuliu 1895.

Comitetul fundațiunei.

—□—

Pentru îndeplinirea definitivă alor 2 posturi învățătorești dela școla inferiără și superiără din comuna bisericescă gr. or. rom. Cherechiu, protopresbiteratul Șiria, diecesa Arad devenite vacante, și anume: cel dela școla superiără în urma pensionării învățătoriului bătrân Sofroniu Micoroiu; ér cel dela școla inferiără prin nou înființarea ei, se escrie concurs cu termin de alegere pe **15/27 August c.**

Emolumintele sunt:

I. Pentru postul dela școla inferiără: a) Cortel și grădină de legumi, computat în 50 fl.; b) 300 fl. în bani gata; c) $\frac{1}{4}$ sesiune de pământ arătoriu cu competență de pășune, în valóre de 125 fl.; d) 6 orgii de lemne, din care este a se încălđi și sala de învățământ, computate în 60 fl.; e) 15 fl. pausal de conferință; f) 40 cr. tacsă dela înmormântări; pentru care tacsă este a se suporta și agendele cantonale. Tóte aceste dau un venit anual de 550 fl. v. a.

II. Pentru postul dela școla superiără: a) Cortel și grădină de legumi, computat în 50 fl. v. a.; b) 350 fl. în bani gata; c) $\frac{1}{4}$ sesiune de pământ cu drept de pășunărit, în valóre de 125 fl. v. a.; d) 1 cânepișce în preț de 2 fl.; e) $6\frac{1}{2}$ orgii de lemne, din cari este a se încălđi și sala de învățământ, computate în 65 fl.; f) 15 fl. pausal de conferință; g) dela înmormântări 40 cr., pentru care tacsă este a se suporta și agendele cantonale. Tóte aceste dau un venit anual de 607 fl. v. a.

Pentru scripturistică, curățirea și încălđirea salelor de învățământ se va îngriji episcopul cultural.

Competenții la aceste posturi sunt pofțiți, ca suplicile lor provăđute cu absolutor preparandial, testimonii de cualificațiune, atestat de moralitate și adresate comitetului parochial din Cherechiu, se le subscernă Reverendissimului Domn protopresbiter și inspector de școle George Popoviciu, în Șiria (Világos), până în 10/22 August c.; căci cele întrate mai târđiu și neadjustate după recerință, nu se vor lua în considerare; ér până la alegere se se presinte în sânta biserică din loc, pentru a-și dovedi desteritatea în cele rituali; fiind-că ambii învățători vor avé a suporta și agendele cantonale, pentru care servicii vor primi ca remunerațiune tacsele dela înmormântări.

Aleșii numai după un an de probă se vor recomanda Venerabilului Consistoriu spre întărire.

Din ședința comitetului parochial gr. or. rom. din Cherechiu.

Teodor Stan, m. p.

Ioan Micoroiu, m. p.

preș. comit.

not. comit.

În conțelegere cu: GEORGE POPOVICIU, m. p. ppresbiter și inspector de școle.

—□—

Pe basa inviațiunei consistoriale din 6 Iuniu a. c. Nro 3482 se escrie concurs pentru parochia vacantă din **Somoscheș**, de classa primă pe baza venitelor constatate prin subscrisul comitet parochial, la protocolul din 11 a le curintei cu termin de **30 zile dela prima publicare**. Emolumintele sunt: 1. O sesiune parochială dimpreună cu competența de pasc. 2. Casa parochială cu intravilanul și grădină, și 3. Birul și ștola usuată.

Recurenții se avisază, ca recursele lor, provăđute cu documintele, adresate comitetului parochial, a le înainta, oficiului protopopesc în Ienopolea, până în terminul sus arătat, și a se presenta în vre-o Duminecă, ori sârbătore, în biserică, pentru a-și arăta desteritatea în cântare și cuvântare.

Somoscheș, 11 Iuniu 1895.

Cornel Ursuțiu, m. p.

Teodor Daulu, m. p.

pres. com. par.

not. com. par.

Cu scirea mea: IOAN CORNEA, m. p. ppresviter.

—□—

Se escrie pentru îndeplinirea postului de învățătore la școla gr. or. română din comuna **Ternova**, protopresbiteratul Șiria, cu termin de alegere pe **13/25 August c.**

Emolumintele împreunate cu acest post sunt: a) în bani gata 300 fl.; b) pentru cuartir, și până când comuna va fi în stare a-l da în natură 20 fl.; c) pentru scripturistică 3 fl.; d) pentru conferință, de câte ori va participa câte 2 fl.; e) de încălđirea și curățirea salei de învățământ se va îngriji comuna bisericescă.

Recursele instruate conform prescrișelor legii provăđute cu atestat de conduită, adresate comitetului parochiei Ternova sunt a se subscerne Reverendissimului Domn protopop și inspector școlar George Popoviciu în Șiria (Világos) până la 12/24 August c. căci cele întrate mai târđiu nu se vor lua în considerare.

Petentele sunt pofțite a se presenta în sta biserică în vre-o duminecă ori sârbătore pentru a-și arăta desteritatea în cant.

Ternova, la 2/14 Iulie 1895.

Ioan Morariu, m. p.

Ioan Crainic, m. p.

preot. pres. comitetului.

invăț. not. comitetului.

În conțelegere cu: GEORGIU POPOVICIU, m. p. prot. înșp. școl.

—□—

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala confesională gr. or. română din **Cladova**, inspectoratul Leucuseșilor (cottul Caraș-Severin) se escrie concurs cu termen de alegere pe **30 Iuliu**, v. c.

Emolumintele sunt: a) în bani gata 300 fl., v. a.; b) Pentru scripturistică 5 fl.; c) pentru participare la conferințe 5 fl.; d) pentru încălzirea școlii și a locuinței învățătorului 24 metri de lemne; e) pentru participare la înmormântări, dela înmormântări cu liturgie 40 cr. ér fără liturgie 20 cr.; f) cortel liber cu grădina de legume.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avisați a-și trimitte recursurile lor adresate Comitetului parochial gr. or. din Kladova, M. On. Dom. Adam Rosa, inspector cercual de școle, în Leucuseși u. p. Balinez, având a se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sânta biserică din loc, pentru a-și arêta desteritatea în cântare și tipic.

Din ședinția Comitetului parochial gr. or. român din Cladova, ținută la 29. Iunie 1895.

Pentru Comitetulu parochialu:

Nicolau Crișmariu
președinte.

În conțelegere cu mine: **ADAM ROSA**, m. p. inspector șcl.

Pe baza ordinațiunei V. Consistoriu gr. or. oradan din 19 Iunie st. v. a. c. Nr. 772. B. se escrie concurs pentru un capelan temporal lângă neputenciosul preot **Petru Boticiu** din **Luncșóra** tractul Peștesului Cottul Bihor cu termen de alegere de **30 de zile** dela prima publicare în fôia oficială: „Bis. și Șc.”

Emolumintele: 1. Casă parochială cu trei chili, cuină, podrum, și grădină de legumi (care se va folosi de alegândul capelan) 40 fl. 2. Birul preoțesc dela 210 Nr. de case câte una vică cucuruz sfărîmat cubulul à 5 fl.: 262 fl. 50 cr. 3. pamântul parochial 10 jugere 30 fl.; 4. bani de fân și de lucru 64 fl.; 5. ștolele usuate după calculul mediu 150 fl.: Suma: 546 fl. 50 cr.

Alegândul capelan până ce va rămâne preotul neputencios în viață se va bucura de jumătate din acest venit; ér după mórtea aceluia de întreg beneficiul preoțesc. Aspiranții au să-și trimită petițiunile lor ajustate conform regulamentului pentru parochii adresate Comitetului parochial din Luncșóra subscrisului în Lugașul de sus p. u. Élesd până la terminul sus amintit, — ér până la alegere a se presenta în vre o Dominecă ori sârbătoare la biserică pentru de a-și arêta desteritatea în cele rituale.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **TEODOR FILIPU** m. p. prot.

Pentru postul de învățător dela școala de fete gr. or. din **Toracul-mic** se escrie concurs cu termen de alegere pe **13/25 August c.** Venitele sunt: 200 fl. v. a. 30 chible grâu, 48 fl. pentru încălzire din care se se încăldească și sala de învățăm. 15 fl. pentru conferințele învățătoresci decă va participa. Cuartir liber constătător din o chilie, cuină, șpais, și pod. 120 □ k, grădină de legumi, și curte; pentru curatorat 10 fl.

Dorítórele de a ocupa acest post au a-și subșterne recursurile adresate comitetului parochial, provêdute cu documentele recerute, Prea Onoratului Domn. Paul Miulescu protopresbiter și inspector școlar în N.-Komlos c. Torontal, până în ziua alegerii.

Toracul-mic în 2/14 Iuliu 1895.

V. Petrovici, m. p.
paroch. președinte.

Georgiu Serb, m. p.
notariu com. par.

În conțelegere cu mine: **PAUL MIULESCU** m. p.,
ppresbiter inspector de școle.

Pentru deplinirea parochiei vacante de clasa III din **Cârpenet**, în tractul Vașcoului, se escrie concurs pe baza conclusului Ven. Consistoriu gr. or. din Oradea-mare de sub Nr. 687. a. c. cu termen de alegere pe **7/19 Aug. c.**

Emolumintele împreunate cu acéstă parochie, staverite în protocolul luat despre organizarea parochiei în 1893, dau o sumă de 400 fl.

Recurenții vor avé a-și trimitte petițiunile lor până la terminul de sus la subscrisul, având a se presentá la s. biserică în vre o Duminecă spre a se arêta poporului.

Beiuș, 23 Iunie 1895.

În conțelegere cu com. par.: **VASILIU PAP**, m. p. prot.

Pentru deplinirea definitivă a stațiunei învățătorescă din **Ghighișeni** în tractul Vașcoului se escrie concurs cu termen până la **30 Iulie v. a. c.**

Emolumintele tôte computate dau o sumă de 300 fl. și cuartir cu grădină.

Recurenții vor avé până la terminul indicat a-și trimitte petițiunile conform legilor în vigóre la subscrisul în Beiuș.

Beiuș 1/13. Iul. 1895.

În conțelegere cu com. parochial: **VASILIU PAPP**, m. p. protop. insp. cerc de școle.

Pentru stațiunea învățătorescă dela școala gr. or. română din **Diosig**, inspectoratul Oradea-mare se escrie concurs cu termen de alegere pe **13/25 August a. c.**

Emolumintele sunt: În bani numerari 300 fl. afară de acéstă cortel cu grădină de legumi, precum și ștolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursurile ajustate conform prescrișelor Stat. Org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879 adresate comitetului parochial din Diosig, să se trimită subscrisului în Oradea-mare, până inclusive 11/23 August a. c. având recurenții în vre-o Duminecă, ori sârbătoare a-se presenta în biserică din loc spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALA**, m. p. protopop și inspector școlar.

Pentru stațiunea învățătorescă dela școala gr. or. română din **F. Oșorheiu** inspectoratul Oradea-mare se escrie concurs cu termen de alegere pe **15/27 August a. c.**

Emolumintele ajustate conform prescrișelor stat. org. și §-lui 6 art. XVIII. din 1879 adresate comitetului parochial din Oșorheiu. să-se trimită subscrisului în Oradea-mare până inclusive 13/25 August a. c. având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a-se presenta în biserică din loc, spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: **TOMA PACALĂ** m. p. protopop și inspect. de școle.

Pentru stațiunea învățătorescă dela școala gr. or. română din **Bucuroia** inspectoratul Oradea-mare, se escrie concurs cu termen de alegere pe **17/29 August a. c.**

Emolumintele sunt: În bani numerari 300 fl. afară de acéstă cortel cu grădină de legumi, precum și ștolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursurile ajustate conform prescrișelor stat. org. și §-lui 6 art XVIII din 1879, adresate comitetului parochial din Bucuroia se se trimită subscrisului în Oradea-mare până inclusive 14/26 August a. c. având recurenții

Urméză în suplement.